

Binnen de commissie voor de Rijksuitgaven, de vaste commissie voor Financiën en de vaste commissie voor Europese Zaken, hebben leden van enkele fracties de behoefte om over het Jaarverslag 2010 van de Europese Rekenkamer (2011/C 326/01) vragen en opmerkingen aan het kabinet voor te leggen.

De voorzitter van de commissie voor de Rijksuitgaven,
Van Gerven

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
Aptroot

De voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken,
Knops

Griffier van de commissie voor de Rijksuitgaven,
Groen

Inhoud

Algemeen
Foutenpercentage en kwijtingadvies
Fouten bij begunstigen
Relatie met het Meerjarig Financieel Kader 20132020
Landbouw en plattelandsontwikkeling
Cohesie, energie en vervoer
Lidstaatverklaringen
Overige onderwerpen

I. VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN LEDEN VAN FRACTIES

Algemeen

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van het rapport van de Europese Rekenkamer over de EU-begroting 2010. Deze leden herhalen het belang dat zij hechten aan de onafhankelijke toetsing van de besteding van EU-gelden door de Europese Rekenkamer. Hierbij moet echter worden aangemerkt dat dit niet voldoende is. De verantwoordelijkheid voor het uitgeven van Europees belastinggeld ligt niet enkel bij de Europese Commissie, maar met name bij de lidstaten. De leden van de VVD-fractie verwachten dan ook een grotere verantwoordelijkheid voor verantwoording van deze bestedingen door lidstaten, door middel van lidstaatverklaringen. Dit zou het vertrouwen in de besteding van EU-fondsen vergroten en tegelijkertijd zorgen voor een transparanter systeem van beoordeling en verantwoording.

De leden van de fractie van de Partij van de Arbeid hebben kennisgenomen van het jaarverslag van de Europese Rekenkamer over de EU-begroting van 2010. Deze leden hebben enkele vragen aan de regering naar aanleiding van dit jaarverslag.

De leden van de CDA fractie hebben kennisgenomen van het jaarverslag van de Europese Rekenkamer. Hoewel de rekeningen een getrouw beeld geven van de situatie, zijn de foutenpercentages volgens deze leden toch nog wel erg hoog. De leden van de CDA-fractie hebben hierover dan ook nog wel een aantal vragen.

Foutenpercentage en kwijtingadvies

De leden van de VVD-fractie vragen wat het oordeel van de minister is over de vastgestelde tekortkomingen door de Europese Rekenkamer? Deelt de minister de mening dat de betalingen fouten van materieel belang vertonen, waarvan de Europese Rekenkamer aangeeft dat deze ten grondslag liggen aan de afkeurende verklaring? Wat zal het kwijtingadvies van de minister zijn over de Europese begroting van 2010? Wat zal het kwijtingadvies van overige lidstaten en het Europees Parlement naar verwachting zijn?

De leden van de fractie van de PvdA constateren dat de Europese Rekenkamer een aantal aanbevelingen doet om de fouten in de Europese betalingen omlaag te brengen. De leden van de PvdA-fractie vragen wat de regering hier van plan is mee te gaan doen? Wat gebeurt hier in de Europese Unie mee?

De leden van de fractie van de PvdA constateren dat na een duidelijke verbetering van het foutenpercentage gedurende de afgelopen jaren, het percentage in 2010 weer is gestegen ten opzichte van 2009. Volgens de Nederlandse Algemene Rekenkamer ligt het foutenpercentage voor de Nederlandse begroting over het algemeen onder de 1 procent. Tegelij-

kertijd is de omvang van de totale Nederlandse overheidsuitgaven groter dan die van de Europese Unie. Waardoor wordt dit verschil met het foutenpercentage in de EU-begroting veroorzaakt volgens de regering? Wat doet de regering hier in Europees verband aan?

De leden van de CDA-fractie constateren dat het meest waarschijnlijke foutenpercentage bij de onderliggende betalingen op 3,7% ligt. Dit heeft wederom geleid tot een afkeurende verklaring over de regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen. In vergelijking met afgelopen jaren is dit percentage wel wat verbeterd. Hoe kan dit nog verder verbeterd worden?

Fouten bij begunstigten

De leden van de VVD-fractie lezen dat Europese Rekenkamer in het rapport aangeeft dat 90% van alle fouten worden aangetroffen buiten de Commissie, op het niveau van de begunstigten. Tegelijk wordt hiermee geconstateerd dat, mede hierdoor, met de bestaande controlesystemen fouten niet voldoende worden voorkomen of gecorrigeerd om te waarborgen dat de verrichtingen over het geheel genomen wettig en regelmatig zijn. De leden van de VVD-fractie wil graag weten of de minister dit specifieke oordeel van de Europese Rekenkamer ter sprake zal brengen in de Raad en erop zal aandringen een oplossing voor dit probleem te zoeken? Of gebeurt dit al? Wat is volgens de minister een oplossing voor dit probleem?

Ook de leden van de fracties van de PvdA en van het CDA wijzen er op dat de Europese Rekenkamer aangeeft dat meer dan 90% van alle fouten wordt aangetroffen buiten de Europese Commissie, op het niveau van de begunstigten. Wat betekent dit volgens het kabinet, zo vragen deze leden? Ook deze leden vragen wat er aan wordt gedaan om het geconstateerde probleem op te lossen.

De leden van de PvdA-fractie vragen tevens wat zegt dit over de bestemming van de Europese gelden? Het zijn dus de nationale overheden die de fouten maken, dit terwijl de Europese Commissie er boos op aangekeken wordt. Wat is de reactie van de regering hierop? Het hoge foutenpercentage voedt namelijk wel het wantrouwen van burgers in de Europese Unie.

De leden van de VVD-fractie brengen het rapport van de Europese Rekenkamer «Naar een beter financieel beheer van de begroting van de Europese Unie: risico's en uitdagingen» uit 2010 in herinnering. Hierin wordt onder andere aangegeven dat de meeste fouten voortkomen uit gebreken in de systemen voor risicocontrole en op het niveau van de eindbegunstigten, en de complexiteit van de subsidiariteitsregels en de andere voorwaarden waaraan de begunstigten moeten voldoen. Dit zou volgens de leden van de VVD-fractie kunnen worden ondervangen door slimmere regelgeving en het vereenvoudigen van subsidieregelgeving. Vereenvoudigingen moeten volgens deze leden echter niet als primair doel hebben het onregelmatigheidsniveau omlaag te brengen, maar eerder gericht zijn op duidelijkere en meer transparante regelgeving.

De leden van de CDA-fractie constateren dat op de terreinen externe steun, ontwikkeling en uitbreiding, onderzoek en ander intern beleid en administratieve uitgaven van de instellingen en organen de foutenpercentages veel lager liggen dan hiervoor besproken. Kan het kabinet aangeven of hier lessen uit te trekken zijn voor de andere terreinen? Zo ja welke?

Relatie met het Meerjarig Financieel Kader 2013 – 2020

De leden van de VVD-fractie lezen in het eerder genoemde rapport van de Europese Rekenkamer «Naar een beter financieel beheer van de begroting van de Europese Unie: risico's en uitdagingen» uit 2010, dat de Europese Rekenkamer problemen ziet bij onder andere uitgavenprogramma's en regelingen zonder echte Europese meerwaarde, te ruime, onduidelijke of tegenstrijdige doelstellingen, en ontoereikende beleidsinstrumenten en middelen voor de gekozen doelstellingen. Dit onderstreept de opvatting van de leden van de VVD-fractie dat bij EU-beleid altijd voorop moet staan dat dit meerwaarde heeft en dat er duidelijke redenen zijn waarom dit niet op een lager niveau kan worden uitgevoerd. Om ervoor te zorgen dat de uitgaven van de Europese Unie beheersbaar en controleerbaar blijven is het dus van belang hierop te blijven toezien.

Deelt de minister de conclusies van dit rapport? Deelt de minister de opvattingen van de leden van de VVD-fractie zoals hierboven weergegeven? Zijn er op deze gebieden inmiddels vorderingen gemaakt en is er draagvlak hiervoor in de Raad? In hoeverre zijn worden deze punten volgens de minister ondervangen in de nieuwe voorstellen voor een Meerjarig Financieel Kader 2013–2020 van de Europese Unie?

De leden van de VVD-fractie vragen of de minister kan uitleggen in hoeverre volgens hem de constatering en aanbevelingen van de Europese Rekenkamer serieus worden genomen door de EU-lidstaten en de Europese Commissie? De leden van de VVD-fractie zien ieder jaar dat bepaalde fouten zich helaas herhalen. Dit geeft te denken over de mate waarin lidstaten en de Europese Commissie zich iets aantrekken van de beoordeling door de Europese Rekenkamer. Hoe kan er volgens de minister voor worden gezorgd dat dit in de toekomst zal verbeteren? Zal hierop ook worden gewezen gelegd tijdens de onderhandelingen over het nieuwe Meerjarig Financieel Kader?

Landbouw en plattelandontwikkeling

De leden van de VVD-fractie lezen in het jaarverslag dat Europese Rekenkamer concludeert dat er aan maar liefst 12 500 begunstigden van het Europees Landbouwgarantiefonds betalingen zijn gedaan op basis van verouderde areaalgegevens en dat het teveel betaalde (in totaal 11 miljoen euro) in strijd met EU-regelgeving uit de nationale begrotingen aan de EU-begroting werden terugbetaald in plaats van het te veel betaalde terug te vorderen van de landbouwers. Is dit ook in Nederland gebeurd en zo ja, hoe groot was dit bedrag? Wat zullen de gevolgen zijn van dit handelen in strijd met EU-regelgeving? Deelt de minister de aanbevelingen van de Europese Rekenkamer? Wat is hiervoor het draagvlak in de Raad?

Hoe is het te verklaren dat maar liefst 50% van de betalingen voor plattelandontwikkeling fouten vertoonden? Waar bestaan deze fouten uit, vragen de leden van de VVD-fractie, en hoe kunnen deze in de toekomst voorkomen worden?

De leden van de CDA-fractie constateren dat de betalingen voor de beleidsgroep Landbouw en natuurlijke hulpbronnen behoorlijke fouten vertonen. Bij plattelandbetalingen ligt dit percentage op 27% en bij betalingen voor plattelandontwikkelingen ligt dit op 50%. Dit is echter niet in de aanbevelingen opgenomen. Wat wordt hier nu aan gedaan?

De leden van de CDA-fractie merken op dat uit het jaarverslag blijkt dat het ook regelmatig voorkomt dat er rechtstreekse steun wordt betaald aan aanvragers die hun grond niet of nauwelijks gebruiken voor landbouwdoeleinden. Wat wordt hier aan gedaan?

Cohesie, energie en vervoer

De leden van de VVD-fractie zijn niet tevreden over het wederom bevatten van materiële fouten bij de betalingen voor de beleidsgroep Cohesie, energie en vervoer. Dit lijkt een jaarlijkse constatering te worden zonder dat er verbetering plaats vindt. Het is dan ook niet de eerste keer dat er over dit onderwerp gesproken zal worden. De Europese Rekenkamer concludeert dat in 2010 van de 243 gecontroleerde betalingen 49% fouten bevat en dat de autoriteiten van lidstaten bij 58% van de verrichtingen fouten vertoonden, over onvoldoende informatie beschikken om ten minste een aantal van de fouten te ontdekken en te corrigeren.

De leden van de fractie van het CDA constateren dat bij cohesie, energie en vervoer het foutenpercentage op 7,7% ligt. Hoe kan dit zo hoog zijn? Wat wordt hieraan gedaan om deze situatie te verbeteren?

Ook de leden van de fractie van het CDA constateren dat het er voor wat betreft het cohesiefonds ook niet zo gunstig uitziet. Niet alleen bevat 49% van de 243 gecontroleerde betalingen fouten, ook zijn bij een vijfde van de getoetste verrichtingen de regels inzake overheidsopdrachten niet nageleefd. Bijzonder zorgwekkend vinden deze leden de situatie bij de uitvoering van de financieringsinstrumenten, waarbij financieringsinstrumenten zijn opgezet met een toewijzingswaarde van 8,1 miljard euro. Essentiële voorschriften werden niet nageleefd bij 7 van de 13 gecontroleerde betalingen in dit verband. Waarom worden deze voorschriften dan nog überhaupt opgesteld, zo vragen deze leden? Hoe wordt dit aangepakt?

Lidstaatverklaringen

Het hoge foutenniveau, in het bijzonder bij de beleidsgroep Cohesie, energie en vervoer, wijst volgens de leden van de VVD-fractie opnieuw op het belang van een verplichte lidstaatverklaring. Deelt de minister de conclusies van de Europese Rekenkamer op dit hoofdstuk en wat is hiervoor het draagvlak in de Raad?

Overige onderwerpen

De leden van de CDA-fractie constateren dat aandeel van de voorschotten in de betaling aanzienlijk is toegenomen. Waarom is dit het geval?

De leden van de fractie van het CDA lezen in het jaarverslag dat door de Europese Rekenkamer een fout is geconstateerd van 189 miljoen euro, namelijk in de berekening van de correctie voor het Verenigd Koninkrijk. Hoe kan dit plaatsvinden?

De leden van de CDA-fractie refereren aan een tweetal aanbevelingen van de Europese Rekenkamer. Ten behoeve van de traditionele eigen middelen moet de juiste gebruikmaking en volledigheid van de boekhoudkundige overzichten worden gewaarborgd. Ten tweede dienen de Bruto Nationale Inkomens gegevens beter worden ingevuld. De leden van de CDA-fractie vragen hoe aan deze aanbevelingen invulling wordt gegeven?

De leden van de CDA-fractie constateren dat de Europese Commissie voor het eerst een zelfevaluatie heeft uitgevoerd. Zij wijzen er onder andere op dat er vaak onvoldoende geanalyseerd wordt waar de fouten vandaan komen. Dit is een belangrijk punt volgens deze leden. Hoe wordt dit nu verbeterd? Ook vragen de leden van de fractie van het CDA wat er überhaupt gebeurt met de uitkomsten van deze zelfevaluatie?

De leden van de CDA-fractie lezen in het jaarverslag van de Europese Rekenkamer dat er voor wordt gekozen om meer tussentijdse mijlpalen vast te stellen. Ook moeten er meer SMART doelstellingen worden vastgesteld. Dit klinkt allemaal prachtig, maar in hoeverre leidt dit ook echt tot verbeteringen? Of, zo vragen deze leden, leidt dit alleen maar tot betere plannen?